

גירושין מאת עו"ד איתן ליפסקר

האם יש צורך בהסכמה כדי להתגרש

עקרון בסיסי בדיני הגירושין של יהודים קובע כי על הגט להנתן (ע"י הגבר) בהסכמה ולהתקבל (ע"י האשה) בהסכמה.

מה עושים כשאין הסכמה - סיבה / עילה לכפיית גירושין

העילות לכפיית גירושין על צד שאינו מעוניין בכך נחלקות לשני סוגים עקריים. הסוג האחד נוגע להתנהלות שאינה מאפשרת קיום תקין של חיי הנישואין. למשל, עזיבת המגורים המשותפים ללא סיבה, חוסר תפקוד בחיי הנישואין היומיומיים וכדו'. הסוג השני נוגע לאובדן האמון הנוגע לבסיס חיי הנישואין ובמילים אחרות - בגידה. כמובן שמידת נכונותו של בית הדין לכפות גירושין על צד שאינו מעוניין בכך עומדת ביחס ישיר ל"איכות" הסיבה / עילה, בשלה מבקש הצד המעוניין בכך, להתגרש.

להיכן פונים כדי להתגרש - לבית הדין הרבני או לבית המשפט לענייני משפחה

אקט הגירושין בין יהודים הנו אקט דתי ועל כן הנו מסור לסמכותו הבלעדית של בית הדין הרבני.

כמה זמן נמשך תהליך הגירושין

בקשה מוסכמת לגירושין עשויה להסתיים במתן הגט וקבלת תעודת גירושין בתוך כחודשיים. במקרים דחופים ניתן לזרז את ההליך ובמקרים אלו מסתיים ההליך כולו בישיבה אחת וביום אחד.

מהי עגינות וכיצד מתמודדים עם הבעיה

עגינות פירושה סיטואציה בה יהודי/ה נתון בקשר נישואין שהוא אינו רוצה בו ואשר לא ניתן להתירו באותה העת. עגינות עשויה להתרחש כתוצאה מהעלמות בן/בת הזוג אולם בד"כ מתרחשת העגינות כתוצאה מסירוב בן/בת הזוג לתת/לקבל גט, מבלי שניתן לכפות אותו לכך באותה העת, או סירוב כנ"ל, לאחר שבית הדין כבר הורה שיש להתגרש אולם אותו הצד אינו מקיים את ההוראה.

החוק מעניק מספר כלים להתמודדות עם תופעת העגינות (לאחר שבית הדין כבר הורה שיש להתגרש) ובמסגרת זו ניתן לנקוט בסנקציות כלכליות ואף במאסר. יחד עם זאת ההתמודדות עם סירוב להתגרש, כאשר אין הוראה של בית הדין לעשות כן, הנה מורכבת יותר ובמסגרתה נעשה שימוש בטקטיקה משפטית המיועדת להפעיל "לחץ עקיף" על הצד המסרב להתגרש.

כיצד נערך טקס הגירושין

טקס הגירושין נעשה במעמד הבעל האשה ועדים. במהלך הטקס נכתב הגט בדיו על קלף. הקלף מקופל, נמסר לידי הבעל, המניח אותו בידי האשה. טרם הטקס מוודא בית הדין את שמות הצדדים והוריהם - כולל כינויים ושמות חיבה - על מנת שהרישום בגט יהיה מדויק וספציפי לזוג המתגרש.

כיצד מתגרשים זוגות שנישאו בנישואים אזרחיים

זוג יהודי אשר נישא בנישואין אזרחיים ונרשם כנשוי במשרד הפנים יידרש בד"כ להליך של סידור גט בבית הדין הרבני. יחד עם זאת, ניתנה לאחרונה פסיקה חדשה בנושא זה, העשויה לשנות את הנוהל שהיה מקובל עד כה.

כיצד מתגרשים זוגות מעורבים או שאינם יהודים

זוג מעורב (בני שתי דתות שונות או שאחד הצדדים הנו חסר דת) מתגרש באמצעות הליך הקרוי "התרת נישואין". ההליך מתבצע בבית המשפט לענייני משפחה.

טרם התרת הנישואין יש לוודא כי שום בית דין דתי אינו מוסמך לדון בגירושי הזוג ועל כן מגישים בקשה מקדימה לבית המשפט לענייני משפחה בצירוף מסמכים הנוגעים לדתם / חוסר דתם של הצדדים.

זוג שאינו יהודי אולם משתייך לאותה הדת יתגרש בד"כ בבית הדין הדתי שלא אותה הדת.